

1

VI BYGGER STERKE FELLESSKAP

2

3

4

5

Fylkesvalgprogram 2019-2023

6

Innlandet Arbeiderparti

7 **Forord**

8 *[Kommer etter nominasjon]*

9 **Ti løfter vi går til valg på:**

- 10 1. Skape minst 1000 flere arbeidsplasser årlig i Innlandet
- 11 2. Bidra til et anstendig arbeidsliv og motvirke sosial dumping
- 12 3. Full fart på bredbåndsutbygging i hele fylket
- 13 4. Læreplassgaranti for alle som ønsker å ta et fagbrev etter Vg2
- 14 5. Kraftig innsats for bedre psykisk helse og forebygge selvmord
- 15 6. Et sunt, enkelt og gratis frokosttilbud på videregående skoler
- 16 7. Ny felles musikksatsing for det profesjonelle musikklivet
- 17 8. Fylkesvegene skal rustes opp i alle deler av fylket
- 18 9. Flere sømløse kollektivtilbud for pendlere og reiselivet
- 19 10. Utslippsfrie reiser med drivstoff som el og biogass, herunder
- 20 opprette el-passasjerferje på Mjøsa mellom Gjøvik og Hamar

Arbeiderpartiet bygger Innlandet

Vi i Arbeiderpartiet bygger vår politikk på verdiene frihet, likhet og solidaritet. Vårt mål er at folk kan leve trygge og meningsfulle liv. Vi skal derfor bygge sterke fellesskap som utjevner sosiale forskjeller og gir frihet for alle.

Norge står overfor utfordringer knytta til inkludering, klima og digitalisering. Mange av løsningene har vi i Innlandet. Vi skal ta dem i bruk. Arbeiderpartiet vil derfor bygge det inkluderende, inspirerende og innovative Innlandet.

By og land – hand i hand! Vi skal gi alle regionene redskaper til å dyrke sine fortrinn. Levende bygder handler for oss om å ville utvikle hele fylket. Derfor er næringsutvikling kjernen i vår politikk, og vi støtter bedrifter og gründere som vil investere i nye arbeidsplasser. Vi skal skreddersy politiske prosjekter for både fjellregionen, mjøsområdet og den sørlige delen av Innlandet.

Valdres, Gudbrandsdalen og Østerdalen har kultur- og naturlandskap av nasjonal betydning, og knytter oss til store deler av omlandet vårt. Regionene har mange bedrifter med vekstpotensial. Det må skapes flere arbeidsplasser innen etablerte næringer som landbruk, reiseliv, kultur, kulturarv og industri i distriktene. Vi skal jobbe for fortsatt gode desentraliserte tilbud og tjenester.

Mjøsområdet er en motor for Innlandet. Sammen med bykommunene skal vi føre en offensiv bypolitikk. Vi skal styrke de respektive byenes særpreg og identitet. Samtidig har ti mjøskommuner i triangelet mellom Øyer, Lena og Elverum alliert seg med fylket om en felles strategi, og gjennom økt samarbeid og bedre infrastruktur utvikles Mjøsbyen til én bo- og arbeidsregion. Dette er viktig for å knytte sammen og bygge ett felles innlandsfylke.

Områdene sør i fylket er et viktig vekstområde i Innlandet, med stort potensial for både næringsutvikling i egne kommuner og økt pendlerbosetting. Området har attraktive natur- og kulturverdier, som er særlig tilgjengelig for folk i og rundt hovedstaden. Vi vil investere i det landlege tett på det urbane. Nærheten til hovedflyplassen skal også utnyttes bedre for å skape vekst og utvikling.

Vi skal bygge et moderne og bærekraftig fylke der alle kan være seg selv og realisere sitt potensial. Vi har tydelige og stolte linjer bakover som gjør oss stødige og trygge i vegen framover. Arbeiderpartiet i Innlandet mener vi løser framtidens utfordringer best i fellesskap. Vi bygger Innlandet sammen!

Samfunnsutvikleren

Fylkeskommunen skal være en aktiv samfunnsutvikler. Vi lever av hverandres arbeid. En jobb å gå til gir folk trygghet og frihet i hverdagen. Arbeidsplasser er også en forutsetning for å øke antall innbyggere. Vi skal derfor vise både vilje og evne til å føre en aktiv næringspolitikk i hele Innlandet. Partnerskapet med næringslivet, kommunene og forsknings- og utviklingsmiljøer må forsterkes, og vi skal jobbe strategisk for utflytting av flere statlige arbeidsplasser.

Klimakloke samfunnsgrep

Miljø- og klimahensyn skal veie tungt i alle samfunnsspørsmål, men det skal tilpasses at vi lever i både by og bygd. Vi må jobbe målretta for å lykkes. Vi skal prioritere grønn næringsutvikling og bærekraftig velferd. Transport fører til størst utslipp, derfor ønsker vi å stimulere til flere miljøvennlige reiser.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Jobbe for at Innlandet skal være klimanøytralt innen 2025
- Utarbeide klimaregnskap for fylkeskommunen og for innlandssamfunnet
- Bidra til at offentlige bygg bygges som lavenergi, passivhus eller plusshus
- Bruke vår innkjøpsmakt til å investere i prosjekter med økt bruk av tre og til å prioritere størst mulig grad av lokale råvarer
- Innføre plastfrie og grønne kantiner på alle de videregående skolene
- Utøve et aktivt og grønt fylkeskommunalt eierskap i Eidsiva Energi AS
- Delta aktivt og øke den forebyggende innsatsen mot flom- og rasskader
- Være pådriver for økte nasjonale tilskuddsordninger til flomvern

Bredbånd til alle

Bredbånd er helt grunnleggende for oss og er en forutsetning for å dekke både kommuners, næringslivets og den enkelte innbyggers behov. Innlandet har for dårlig dekning. Det fører til et digitalt klasseskille der mange husstander og bedrifter har store utfordringer. Dette vil vi til livs. Derfor må fylkeskommunen sammen med kommuner og de kommersielle aktørene bidra til å fylle behovet.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gjennom statsbudsjettet bevilge 500 millioner kroner årlig til utbygging av bredbånd, fordi Arbeiderpartiet mener det er et offentlig ansvar å bygge høyhastighets bredbånd i hele landet
- Bidra med regionale midler til utbygging av bredbånd og koordinere prosjekter for å bistå kommunene med søknader

87 **Et levende landbruk**

88 Landbruket gir livskraft til fjell- og flatbygdene. Innlandet har en mangfoldig
89 bruksstruktur, og det ønsker vi å bevare og utvikle. Maten vår produseres med
90 minimal bruk av sprøytemidler og antibiotika. Bioteknologiklynga Heidner, som
91 er i front internasjonalt, er utviklet basert på avlsmiljøene i landbruket. Med
92 klimaendringer og knapphet på mat blir landbruket vårt enda viktigere i årene
93 som kommer. Et levende landbruk er viktig for å skape gode lokalsamfunn,
94 utnytte jorda vår best mulig, og sikre tilstrekkelig og trygg mat. For å beholde
95 aktiv bruk av beiting i utmark er vi opptatt av ei forsvarlig rovdyrforvaltning.

96 **Innlandet Arbeiderparti vil:**

- 97 • Legge til rette for en variert bruksstruktur, og prioritere
- 98 investeringsstøtte til små og mellomstore bruk
- 99 • Øke selvforsyningsgraden gjennom økt matproduksjonen basert på
- 100 norske ressurser, altså snu utviklinga med stadig mer importert kraftfôr
- 101 • Støtte opp under lønnsom nisjeproduksjon og lokalprodusert mat
- 102 • Satse videre på naturbruksutdanning og voksenagronomutdanning
- 103 • Støtte opp om det innovative landbruket, og styrke forskningsmiljøene
- 104 • Følge opp og gjennomføre bioøkonomistrategien for Innlandet
- 105 • Kreve sterkere lokal og regional myndighet innen rovdyrforvaltninga,
- 106 med fokus på forebyggende tiltak og at vedtatte bestandsmål følges opp

107 **Industrifylket Innlandet**

108 Industrien står for om lag 20.000 arbeidsplasser i Innlandet. De konkurrerer i et
109 globalt marked, og derfor vil trender som bærekraft og digitalisering bety stadig
110 mer. Det at vi kan tilby overskudd av ren vannkraft, sammen med kompetanse
111 på moderne industri, bør vi utnytte for å tiltrekke oss ny industri. Da må vi tilby
112 gode tomter med moderne infrastruktur. Industrien på Raufoss er nasjonalt
113 ledende på vareproduksjon, og omstilling innen digitalisering og robotisering.
114 Vi må bidra til at resten av industrien vår kan lære av denne kompetansen.

115 **Innlandet Arbeiderparti vil:**

- 116 • Være en offensiv støttespiller for industrien, sikre markedsadgang og
- 117 bidra til å videreutvikle de sterke industrimiljøene vi har i fylket vårt
- 118 • Stimulere til industrialisering, som kan bidra til at flere av råstoffene fra
- 119 regionen kan videreforedles her og ikke bare gå til eksport
- 120 • Utnytte bedre katapult-senteret på Raufoss for at bedrifter raskere kan
- 121 ta ideer fra konsept til marked, og utvikle nye arenaer for opplæring og
- 122 kompetansedeling, både for elever, lærlinger og på tvers av bedrifter

Ny teknologi gir nye muligheter

Digitalisering åpner for nye løsninger, men teknologien må skape flere arbeidsplasser enn den tar. Innlandet har flere gode IKT-miljøer, blant annet landets fremste miljøer innen spillteknologi. Disse miljøene må kobles på flere deler av næringsliv og samfunnsliv. Ny teknologi, som virtual reality (VR), augmented reality (AR) og velferdsteknologi, gir nye muligheter. Utviklingen i helsesektoren tilsier at vi blir færre som skal levere tjenester til flere, samtidig som kravene blir høyere. Da kan mye løses med å ta i bruk ny teknologi der det gir bedre tjenester, som igjen vil kunne frigjøre ressurser til flere varme hender.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Støtte bedrifter som bidrar til innovasjon og nyskaping, og legge til rette for mer «klynge til klynge»-samarbeid
- Koble omstilling i offentlige tjenester med andre aktører for å bidra til nye løsninger, nye teknologiske hjelpemidler og økt tjenesteinnovasjon
- Arbeide sammen med kommunene for å utvikle velferdsteknologi og støtte utvikling av AR og VR, og ta det i bruk i opplæring og samfunnsliv
- Være pådriver overfor universitets- og høyskolesektoren, statlige virkemidler og Innovasjon Norge for å koordinere virkemiddelapparatet

Et tryggere samfunn

Forsvaret har et viktig samfunnsansvar, og representerer et betydelig antall arbeidsplasser i Innlandet. Vi er opptatt av at Norge må styrke forsvarsevnen, og her kan vi bidra positivt gjennom å styrke Forsvaret i et nytt innlandsfylke. Politiet må styrkes for å nå målet om to tjenestemenn per tusen innbyggere, her er dekningen i Innlandet for dårlig. Cyber- og informasjonssikkerhet er viktig i et stadig mer digitalisert samfunn. Rask teknologiutvikling fører med seg nye trusler mot personvern og sikkerhet. Pacemakere kan hackes, kontoer på nett misbrukes, og personopplysninger kan komme på avveie. Ungdom er spesielt utsatt for trusler, hets og mobbing på nett. Innlandet har landets fremste kompetansemiljøer for å bekjempe dette.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Jobbe for økte ressurser til Innlandet politidistrikt, for å sikre en bedre politidekning og reell trygghet for innbyggerne i fylket vårt
- Videreutvikle Rena leir og Terningmoen som et kraftsenter for hæren
- Styrke Heimevernet og Heimevernsskolen på Dombås
- Være pådriver for å bevare og utvikle Sivilforsvarets anlegg på Starum

- Utvikle kompetansemiljøene innen cyber- og informasjonssikkerhet, herunder forsterke Cyberforsvaret på Jørstadmoen og miljøene på NTNU
- Øke kompetansen gjennom opplæring, organisasjoner og ordninger som slettmeg.no og bidra til utvikling av bedre tiltak for å trygge alle på nett
- Bidra til at flere kvinner velger utdanning innen forsvar eller IKT

Landets største reiselivsfylke

Reiselivet er verdens raskest voksende næring. Vi må bygge på opplevelser som mål for reisen, fordi Innlandet byr på storslått natur, god lokalmat, historiske kulturminner og et rikt kulturliv. Våre destinasjoner er attraktive for ferierende fra inn- og utland, og vi har attraksjoner som er blant Norges best besøkte.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Prioritere bærekraftige reisemål og bidra til et grønnere reiseliv
- Stimulere til helårsdestinasjoner fordi helårsarbeidsplasser er viktig for bosetting og for å sikre faste, hele stillinger og gode arbeidsvilkår
- Satse på reiselivsutdanning, vektlegge språkkompetanse, og i samarbeid med næringa jobbe for å få flere lære plasser i reiselivet
- Bidra til opplevelser og attraksjoner langs de nasjonale turistvegene og sykkel- og vandrerrutene våre, som Pilegrimsleden og Kongevegen

Fra deltids- til heltidsinnbyggere?

Innlandet er landets største camping- og hyttefylke. Det gir grunnlag for lokalt næringsliv, og er ofte tett knyttet til handel, service, bygg og anlegg, samt gode kulturopplevelser. Vi skal sikre god digital infrastruktur slik at flere bruker mer tid i fritidsboligen. I tillegg bor mange deltidsinnbyggere her i forbindelse med studier eller forsvarstjeneste, og vi ønsker at flere skal bosette seg her fast.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Gjøre fylket enda mer attraktivt for deltidsinnbyggere, slik at de ønsker å bruke mer av sin tid i Innlandet, og om mulig bli innbyggere i Innlandet
- Styrke lokal verdiskaping med utgangspunkt i deltidsinnbyggeren
- Arbeide for et at det nasjonale inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner i større grad tar hensyn til antall deltidsinnbyggere

Tjenesteleverandøren

Fylkeskommunen skal gi alle innbyggerne likeverdige tjenester av høy kvalitet. Vi skal bidra til utjevning av forskjeller, og er opptatt av at tjenestene tilbys desentralisert. Velferd skal som hovedregel være på offentlige hender, og ikke settes ut på anbud eller privatiseres. Fylkeskommunen skal derfor levere gode tjenester på viktige samfunnsområder, som skole, samferdsel, helse og kultur.

Kvalitet i videregående opplæring

Den norske fellesskolen er vårt viktigste redskap for å gi alle et godt grunnlag for å lykkes i livet. Skolen skal ruste ungdom til videre utdanning, arbeid og et godt voksenliv. Vi vil utdanne ungdom inn i arbeid, ikke ut i arbeidsledighet.

Innlandet skal ha skoletilbud med høy kvalitet over hele fylket, og vi skal bidra til at flere elever fullfører og består. Alle elever er forskjellige og lærer ulikt, men alle trenger å bli sett. Gode relasjoner mellom elev og lærer er viktig for å gi motivasjon og læringsvilje, og lærerne skal ha tid til de viktigste oppgavene.

Vi skal løfte yrkesfagene. Å sikre alle som ønsker det læreplass vil være en viktig investering for framtida. Det skal være attraktivt å gå yrkesfag og søke seg ut i lære. Lærlinger skal derfor gis reell mulighet til å påvirke sin egen hverdag.

Innlandet vil oppleve elevtallsnedgang. Det utfordrer skolestrukturen, men vi skal fortsatt gi gode skoletilbud for både by og bygd. En fornuftig arbeidsdeling mellom skolene, riktig dimensjonering i samarbeid med lokalt næringsliv og tett samarbeid mellom skole og arbeidsliv er viktig for å få til dette.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Arbeide målretta og langsiktig, sammen med kommunene, for at flere ungdommer fullfører og består videregående opplæring
- Gi lærerne tillit til å skape gode relasjoner til elevene sine, og la lærerne bruke mer tid til elevene og mindre på byråkrati
- Prioritere etter- og videreutdanning av lærere for å sikre god kvalitet
- Stimulere til variert og tilpasset opplæring for alle, og yrkesrette fellesfag på yrkesfag for å øke relevansen i teoriundervisningen
- Tilby mer praksis og mer veksling mellom skole og bedrift på yrkesfag
- Garantere læreplass til alle som ønsker det etter bestått Vg2
- Opprette fylkeskommunalt lærlingeråd og innføre lærlingebevis
- Stimulere til at flere elever på studieforberedende løp velger realfag, blant annet ved å bruke arenaer som Vitensenteret Innlandet og NTNU
- Styrke rådgivningstjenesten i hele opplæringsløpet

Læring hele livet

Arbeidslivet krever at flere må omskolere og videreutdanne seg. Desentralisert utdanning sikrer livslang læring, og ny teknologi gjør dette mulig. Vi skal bidra til at institusjoner, karrieresentre og lokale studiesentre tilbyr riktig utdanning. Det skal tilbys voksenopplæring og tilbud innen fagskole og høyere utdanning. Vi har en for høy andel som ikke deltar i arbeidslivet. Ungdom, innvandrere og andre som står utenfor arbeidslivet må inkluderes. Målretta tiltak for disse gruppene kan gi en arbeidsressurs som vil kunne dekke framtidig behov for arbeidskraft, samtidig som vi sikrer enkeltmennesker en jobb å gå til.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Tenke helhetlig for hele opplæringsløpet, fra barnehage til høyere utdanning, for å sikre gode overganger og bedre omstillingsevne
- Videreutvikle regionale karrieresentre for å tilby desentralisert karriereveiledning, voksenopplæring og etter- og videreutdanning
- Investere i Fagskolen Innlandet, landets største og beste fagskole, og øke antallet studieplasser i tett dialog med partene i arbeidslivet

Sunn folkehelse, tannhelse og psykisk helse

Innlandssamfunnet skal bidra til å utjevne helseforskjeller. Sosial ulikhet innen helse er et rettferdighetsproblem, et levekårsproblem, et folkehelseproblem og et samfunnsøkonomisk problem. Tannhelse og folkehelse er sentrale deler av det fylkeskommunale ansvaret. Psykisk helse skal vi løfte høyere på dagsorden. Mange plages med bekymring, søvnløshet, ensomhet og depressive tanker. Vi må ta vare på hele mennesket, og bidra til at folk er i stand til å mestre egne liv. Vårt folkehelsearbeid skal vektlegge livsglede, mestring og trygge rammer.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Sikre alle lik tilgang på utmark for friluftsliv, fysisk aktivitet og rekreasjon
- Arbeide for tilgjengelige og faglig gode tannklinikker i alle deler av fylket
- Tilby en sunn, enkel og gratis skolefrokost ved alle videregående skoler
- Følge tettere opp elever og lærlinger som bor på hybel eller internat
- Ha nulltoleranse for mobbing og seksuell trakassering, lage handlingsplan mot selvmord og videreføre mobbeombud og elev- og lærlingeombud
- Innføre digital elevtjeneste som et tilbud til alle elever og lærlinger, samarbeide med kommunene om en bedre skolehelsetjeneste og sikre lavterskel helsetilbud for ungdom som helseteam på skolene
- Innføre livsmestring som fag på alle de videregående skolene, og styrke seksualundervisningen med vekt på kjønns- og legningsmangfold

Flere grønne reiser

Det er viktig for et langstrakt fylke å tilby fleksibel og tilpasset kollektivtrafikk. Den største andelen er skoleskyss. I tillegg er det mange i Innlandet som dag- og ukependler mellom kommuner og mellom fylker, og pendlertilbudet må bli bedre. Vi skal også utvikle bedre skysstilbud til turister og deltidsinnbyggere. Mange grupper er helt avhengig av skyss for å bevege seg rundt, herunder ungdom, eldre, innvandrere og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Derfor er tilrettelagte holdeplasser, prisnivå og antall avganger viktig.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Ha landets rimeligste kollektivkort for barn og ungdom under 20 år
- Tilby bestillingsrute/-taxi i distriktene som en del av kollektivtilbudet
- Samarbeide på tvers av fylkes- og landegrenser for bedre kollektivtilbud, som inkluderer tiltak for pendlere, turister og deltidsinnbyggere
- Fjerne utslipp fra kollektivtransport gjennom framtidsretta drivstoff
- Sette i drift utslippsfri passasjerferje på Mjøsa mellom Gjøvik og Hamar
- Sikre god, offentlig kollektivtrafikken med trygge arbeidsforhold

Ruste opp fylkesvegene

Fylkesvegnettet er viktige for både innbyggere, gjennomreisende og næringsliv. Av det totale vegnettet i Norge utgjør fylkesvegene omlag 80 prosent, og i Innlandet har vi totalt 6872 kilometer. Disse vegene må sikres nødvendig oppgradering og vedlikehold. Særlig i distriktene vil det fortsatt være helt avgjørende å sikre gode fylkesveger. Framtida vil fortsatt innebære transport på veg, og det er derfor et felles samfunnsansvar å utvikle ny teknologi for å sikre at kjøretøyene og asfaltleggingen er klimavennlig.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Prioritere trafiksikkerhetsarbeidet og gang- og sykkelveger, og legge bedre til rette for sykkel som en naturlig del av transportnettet
- Forsterke kommunikasjonen øst-vest innad i det nye fylket
- Stille strengere klimakrav til asfaltlegging og -vedlikehold
- Begrense bruken av salt på fylkesveger, og bidra til å utvikle alternativer
- Legge til rette for flere hurtigladepunkter for el-biler
- Utarbeide et helhetlig handlingsprogram for fylkesveger i nye Innlandet
- Vektlegge årsdøgntrafikk og betydning for næringslivet ved prioritering
- Arbeide for et statlig program for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegene

Kultur, idrett og frivillighet

Kultur er identitet og røtter. Opplevelser gjør at vi kjenner vi lever. Kultur er kilden til å bli kjent med oss selv og hverandre, og er lim mellom mennesker. Kultur gjør livene våre rikere og gjør fylket mer attraktivt. Kultur i seg selv skaper bolyst og skapertrang, og for noen også en arbeidsplass og grunnlag for næringsutvikling. Vi vil løfte idretten og kulturen, styrke det profesjonelle, bygge opp om frivilligheten og gjøre idrett og kultur tilgjengelig for alle.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Utvikle gode anlegg og arenaer, gjennomføre arrangementer og styrke integrering og satsinga på barn og unge i samarbeid med frivilligheten
- Bidra til å inkludere flere i idretten i samarbeid med idrettskretsen
- Støtte de som ønsker å skape et levebrød innen kulturnæringer
- Videreutvikle Teater Innlandet som hele fylkets teater
- Gjennomføre felles musikksatsing for det profesjonelle musikklivet
- Bidra til å videreutvikle de sterke spill- og filmmiljøene i regionen
- Sikre UKM, den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken
- Øke leselyst og leseferdigheter gjennom å utvikle fylkesbiblioteket og bokbussen, og styrke Innlandets posisjon som litteraturfylket

Bygge på tradisjoner og kulturarv

Skal du bygge framtida er det viktig å kjenne historia. Innlandet har en rekke kulturminner av stor kulturhistorisk verdi. Fylkeskommunen har en viktig del av ansvaret for å ta vare på vår felles kulturarv, og for å utvikle og tilrettelegge aktiviteter og arenaer som fører den videre. Her ligger store muligheter for å utvikle attraksjoner, og bygge opp under identitet, opplevelser og friluftsliv.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Prioritere å ta vare på verdifulle kulturminner, og finne nye muligheter innen kulturarven for verdiskaping og formidling
- Støtte det rike mangfoldet av museer i alle deler av fylket
- Bidra til å sikre og bevare den immaterielle kulturarven

Arbeidsgiveren

Fylkeskommunen skal være en god arbeidsplass for alle våre firetusen ansatte. Vi legger vekt på et inkluderende arbeidsliv, der våre medarbeidere skal føle trygghet på arbeid og jobbe under et godt arbeidsmiljø preget av åpenhet, tillit, stolthet og tilhørighet.

Vi støtter opp om et trygt, forutsigbart og seriøst arbeidsliv. Vår hovedregel er at ansatte skal tilbys faste og hele stillinger. Vi skal ha nulltoleranse for trakassering og mobbing. Ingen skal ulovlig eller urimelig forskjellsbehandles på grunn av kjønn, religion, politisk oppfatning, etnisitet, hudfarge, nasjonal opprinnelse, funksjonsevne og seksuell orientering.

Fylkeskommunen skal levere tjenester med god kvalitet. Vi vil legge vekt på den kompetansen som finnes i fagmiljøene rundt om i hele fylket, gjennom å utvikle egne medarbeidere. Inntak av lærlinger vil være en av våre viktigste satsinger for å rekruttere framtidig arbeidskraft.

Innlandet Arbeiderparti vil:

- Arbeide for et anstendig og trygt arbeidsliv, blant annet gjennom et forsterket trepartssamarbeid i Innlandet
- Bygge en åpen og inkluderende organisasjon, bidra til økt likestilling og ha nulltoleranse for mobbing og trakassering
- Ivareta behovet for kompetanse gjennom å utvikle egne medarbeidere, og flere lærlinger og trainee-ordninger i fylkeskommunen
- Gjennom fylkeskommunens innkjøpermakt stille krav om faste ansettelser, fagarbeidere, lærlinger, ryddige lønns- og arbeidsvilkår og maks antall kontraktsledd ved offentlige anbud, etter Oslo-modellen

Nasjonale løft tar vi i fellesskap

Arbeiderpartiet har høye ambisjoner for Innlandet. Vi skal forsterke vår nasjonale og internasjonale posisjon. Sammen skal vi i kommunene, fylket og staten føre en politikk med tiltak som passer godt for både by og bygd. Samarbeid er nøkkelen til suksess.

Innlandets rolle i det grønne skiftet

Innlandet er Norges grønne lunger og matfat, og fylket vårt har derfor forutsetninger for å ta en nasjonal lederrolle innen klima. Bærekraft handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Her kan og skal vi gå foran, og vi skal tilby å ta på oss flere nasjonale oppgaver knyttet til dette. Kompetansemiljøer i fylket vårt er naturlige arenaer for å løse mange av klimautfordringene. Vi skal jobbe for at staten investerer i et grønt skifte, og at Norge blir et fornybarsamfunn.

Fylket vårt binder Norge sammen

Fylket vårt huser Norges viktigste transportårer. Derfor må våre riksveger og jernbanestrekninger prioriteres. Vi er opptatt av at planene for de nasjonale stamvegene Rv2, Rv3, Rv4, Rv15, E6 og E16 må bygges. Trafikksikrings- og rassikringstiltak må prioriteres. Mjøsbyen må få byvekstavtale for å knytte hele fylket sammen. Innlandet er et viktig jernbanefylke. For at flere skal velge tog, mener vi at det må investeres mer på strekningene Dovrebanen, Gjøvikbanen, Kongsvingerbanen, Raumabanen, Rørosbanen, Solørbanen og Grensebanen. Staten må realisere Godspakke Innlandet, og gods på bane til og fra Sverige bør gå via Kongsvinger og videre til Karlstad og Stockholm.

Et likeverdig helsetilbud nær folk

Vi skal ha et godt offentlig helsevesen som gir alle et likeverdig helsetilbud. Helsetjenestene er i utvikling og stadig flere behandles, men dessverre ser vi ulikhet i helsetilbudet i Innlandet. Vi vil ta i bruk nye behandlingsmåter og teknologiske framskritt for å kunne tilby likeverdige tjenester i distriktene. Tilbudene i de lokalmedisinske sentrene må derfor forsterkes og utvikles i takt med tida vi lever i. Vi mener det er riktig å bygge et nytt sykehus ved Mjøsbrua som ivaretar de mest spesialiserte og akutte behandlingene, men at vi samtidig sikrer gode tjenester i mellomfasen og avklarar framtidig struktur. Ambulanse- og helikoptertilbudet er svært viktig for beredskapen, og derfor må det i tillegg til basen på Dombås etableres en ny luftambulansebase i mjøsområdet.

382 **Sterke statlige utdanningsinstitusjoner**

383 Alle skal ha lik rett til utdanning. Kvalitet i forskning og høyere utdanning er
384 avgjørende for hvor godt Norge vil lykkes i framtida. Vi mener at det neste
385 statlige forskningsløftet må tas i Innlandet. Raske endringer øker behovet for
386 kontakt mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet. Vi mener høyere
387 utdanning må være tilgjengelig uansett hvor du bor. Universitet og høyskoler
388 må derfor spille på lag med kommuner og fylket for å møte behovet for livslang
389 læring. Vi skal støtte opp om og utvikle institusjonene, herunder forsterke
390 NTNU i Gjøvik og støtte at Høgskolen i Innlandet blir universitet.

391 **Innlandet som internasjonal møteplass**

392 Innlandet er en spennende møteplass for folk fra hele verda. Innen næringsliv,
393 utdanningsinstitusjoner, kultur- og idrettsmiljøer har vi arenaer og kompetanse
394 som gjør oss til et naturlig vertskap. Innlandet har mye å tilby som er etterspurt
395 internasjonalt, både innen råvarer, kompetanse, og opplevelser. Som en stor
396 grenseregion har vi gode muligheter for å etablere nye interreg-prosjekter. Vi
397 har erfaring med og forutsetninger for at store arrangementer legges hit, blant
398 annet gjennom arven etter OL i 1994 og ungdoms-OL i 2016. Vi støtter derfor at
399 Norge søker om å bli vertskap for OL i 2030 med Innlandet som hovedbase.

